

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Børnehuset Alsvej. Alsvej 37, 8240 Risskov
Dagtilbuddets navn	Risskov dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder, Risskov dagtilbud. Pædagogisk leder, Børnehuset Alsvej. En pædagog fra børnehaven. En pædagog fra vuggestuen. En forældrerådsrepræsentant. Den tilsynsførende.
Dato for tilsynsmødet	31.05 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten.....	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	5
Forældresamarbejde	7
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten	8
Ramme for det uvildige tilsyn.....	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er fastholdt **pædagogisk praksis**

Tilsynsdata genkendes, og tilsynssamtalen er præget af åbne refleksioner, hvor ledelse og personale er undersøgende i forhold til at udvikle pædagogikken og de læringsmiljøer børnene tilbydes. Der ses overensstemmelse i kvaliteten i henholdsvis vuggestue og børnehave, både ift. de elementer af god og fremragende kvalitet som tilsynsrapporten vil fremhæve, og ift. de udviklingspotentialer som data og drøftelser på tilsynsmødet peger på.

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i udsatte og sårbare positioner; **fasthold pædagogisk praksis.**

Der observeres god og fremragende kvalitet i læringsmiljøerne i Børnehuset Alsvej. Alle børn mødes gennemgående respektfuldt, med varm og anerkendende tilgang af alle personaler. Der ses gode eks. hvor medarbejdere aktivt understøtter børnenes interne samspil, med øje for børnenes begyndende udvikling af egne kompetencer til at løse de sociale udfordringer, de støder på under leg. Tilsynet fremhæver positivt den gode balance mellem voksenstyrede aktiviteter og børnenes egen leg, hvor børnene har stor frihed til selv at vælge hvem de vil lege med. Personalet tilbyder generelt individualiseret støtte og vejledning af børnene i dagligdagens læringsmiljøer og fællesskaber, og børnene tilbydes en bred variation af grovmotoriske muligheder og læringsrum. Under tilsynssamtalen giver personalet flere tydelige eks. på, hvorledes der konkret arbejdes med alle børns muligheder for at være en del af både børnenes egne fællesskaber, samt de aktiviteter og læringsrum personalet tilbyder.

Der ses et udviklingspotentiale ift. at videreudvikle tydelige legemiljøer og interessecentre inde og ude, samt ift. en undersøgende opmærksomhed på, om der er børn der generelt vælger at placere sig i egne lege i yderkanten af legepladsen, og derved ikke i samme grad bliver en del af de varierede læringsmiljøer personalet tilbyder.

Sproglige læringsmiljøer; **juster pædagogisk praksis**

Der ses hyppige behagelige samtaler med børnene i løbet af hele observationen, under leg og i høj grad ifm med rutiner og måltid. Personalet besvarer gennemgående alle børnenes kommunikation positivt, og anvender gode sproglige strategier der understøtter samtaler med alle børn – også de der ikke selv initierer samtaler. Der ses tilgængelige bøger ude og inde, samt god og fremragende kvalitet ift personalets brug af bøger sammen med børnene.

Tilsynets anbefalinger retter sig mod et udviklingspotentiale i forhold til, at personalet i højere grad udfolder nye ord og begreber i løbet af dagligdagens sproglige læringsrum, og i højere grad indbyder børnene til fælles tænkning/problemløsning - afpasset de enkelte børns alder og sproglige niveau.

Forældresamarbejde; **fasthold praksis.**

Forældrerådsrepræsentant, ledelse og personale giver samstemmende udtryk for et godt og hensigtsmæssigt samarbejde omkring børnenes læring, udvikling og trivsel. Der arbejdes systematisk med fastlagte møder, og forældrerådsrepræsentanten give på tilsynsmødet udtryk for, at der er en åben samarbejdskultur, hvor både forældre og personale altid har mulighed for at bede om en samtale. Ledelse og personale kvitterer på tilsynsmødet for en generel stor opbakning fra både forældrerådet og den samlede forældregruppe.

Det anbefales at fastholde praksis, med fokus på at vedligeholde det gode forældresamarbejde, og arbejde videre med de konkrete ideer, der kommer frem på mødet.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er **fasthold pædagogisk praksis**

1. Konklusioner fra observationen

- Interaktioner af fremragende kvalitet, mellem alle personaler og alle børn.
- Gode motoriske læringsmiljøer og vejledning af grovmotoriske lege, med opmærksomhed på, at børnene støttes i at kunne selv.
- Passende understøttelse af børnene interaktioner med hinanden, herunder begyndende kompetencer ifm sociale udfordringer/konflikter.
- God balance mellem det vokseninitierede og børnenes muligheder for egne lege
- Videreudvikling af varierede interessecentre ude og inde, herunder blik på tilgængeligheden af de varierede materialer og legetøj – afpasset alle børns udvikling og behov.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Drøftelserne på tilsynsmødet centrerer sig om, hvordan den observerede gode kvalitet fastholdes på hus niveau. Ledelse og personale fortæller, at en af grundpillerne i opretholdelse af kvaliteten, er den faste struktur omkring personalets roller, opgaver, aktiviteter mv. *”Når der mangler personale og det eks. styrter ned udenfor, læner os op ad den faste struktur og kommunikerer med hinanden og vikarerne, så vi så vidt muligt kan etablere den struktur vi ønsker.”*

Konkrete eksempler fra den pædagogiske praksis der er målrettet børnenes forskellige behov for stilladsering og understøttelse ift. at opleve sig som en del af børnenes fællesskaber, bringes frem af ledelse og personale. Alsvej arbejder med børnene i forskellige fællesskaber; familiegrupperne som det grundlæggende, suppleret af forskellige konstellationer alt efter børnenes behov, eks. de yngste, ældste mv.

Det prioriteres meget tid til fri leg, hvor børnene selv vælger hvem de vil være sammen med, men også legegrupper som personalet sætter sammen, og understøtter i leg og til frokost. *”Vi vil gerne åbne muligheder op for børnene; at der er faktisk også andre børn man kan lege med, end dem man går til fritidsaktiviteter med.”* I vuggestuen arbejdes der med at hjælpe børnene til at blive opmærksomme på hinanden, gennem legende fællesskaber som eks. at synge sammen, tale om hvem vi mangler i dag. Der leges og arbejdes med børnene i mindre grupper, med overvejelser om hvilke børn der kan have glæde af hinanden – hvem kan spejle sig i hinanden.

Huset arbejder med piktogrammer og en samarbejdsbog med forældrene, ift de børn der har brug for det. Pædagogisk leder: *” Vi tilstræber at tage hånd om børnenes udvikling tidligt, når der er behov for understøttelse i børnenes indbyrdes relationer. Eks. opdagede vi at et barn var lidt bange for et andet barn,*

og vi skabte muligheder for at de to børn fik gode erfaringer og oplevelser med hinanden. De gik fra frygtssomhed, til bedste venner.” Pædagogiske medarbejdere: ”Vi er meget opmærksomme på, om der er børn der har brug for at være i mindre grupper. Både i børnehaven og vuggestuen.”

Forældrerådsrepræsentanten supplerer med et eks. hvor forældrerådet i tidligere har drøftet, hvordan der kan arbejdes med relationerne mellem drenge og pige gruppen. Her blev etableret et samarbejde med hele forældregruppen, eks. omkring legeaftaler.

Observationsdata viser at der er et interessecenter, samt mange legeområder, der for nogle vedkommende er tæt på at være interessecentre. På tilsynsmødet drøftes betydningen af, at også de børn der endnu ikke har aldersvarende legeerfaring, legekompetencer og legesprog, har flere nuancerede interessecentre til rådighed, hvor det er let at se `hvad kan jeg lege her`. Som en del af de fælles refleksioner, tales der om konkrete ideer ift variationer af- og videreudvikling af interessecentre med afsæt i de legemiljøer der allerede er ude og inde, herunder blik på tilgængelighed af materialer og legetøj – afpasset udvikling og behov.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Med afsæt i observationsdata og de fælles refleksioner på tilsynsmødet, anbefales det at fastholde praksis, samt videreudvikle legeområderne til interessecentre gennem tydeligere kodning.

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster pædagogisk praksis
--

1. Konklusioner fra observationen

- Hyppige behagelige samtaler med børnene i løbet af hele observationen.
- Personalet besvarer gennemgående børnenes kommunikation positivt, og anvender gode sproglige strategier der understøtter samtaler med alle børn – også de der ikke selv initierer samtaler.
- Personalet bruger gennemgående en variation af ord for mennesker, ting steder, beskrivende ord, som børnene erfarer undervejs i rutiner og leg.
- Behov for opmærksomhed på sproglige læringsrum, der i højere grad er udfolder nye ord og begreber i løbet af dagligdagens sproglige læringsrum.
- Udviklingspotentiale ift at indbyde til fælles tænkning/problemløsning sammen med børnene. Afpasset de enkelte børns alder og sproglige niveau.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Drøftelser under dette tema indledes med, at pædagogisk leder redegør for afdelingens brug af metoder og redskaber, der understøtter det sprogpædagogiske arbejde med børnenes udvikling. *”Vi sprogvurderer alle treårige indenfor tidsrammen – og alle 5 årige. Vi har et tæt og godt samarbejde med talehørekonsulenten, og vi bruger også talehørekonsulenternes materiale; Palle Post løbende, når vi gerne vil tættere på eks. børnenes sproglyde.”* Dagtilbudsleder peger derudover på dagtilbuddets sprog-ressourcegruppe og sprogvejleder, der kan trækkes på, når der er behov for sparring og gode ideer til udvikling af børnenes sproglige læringsrum.

Observationsdata viser god kvalitet ift at der er samtaler med alle børn, også de børn der endnu ikke har udviklet et verbalt sprog og de børn der er mere tilbageholdende og ikke selv inviterer til samtale. Her personalet anvender sprogunderstøttende strategier, der er med til at bringe børnene sprogligt og kommunikativt på banen. Der ses et udviklingspotentiale ift i højere grad at udvide og udfolde betydningen af ord og begreber sammen med børnene.

Børnene har adgang til bøger ude og inde, og der er etableret læsehjørner med lettilgængelige bøger og mulighed for at sidde blødt og læse. Der observeres inddragende og engageret læsning med mindre grupper af børn flere gange.

Der er meget få børn med dansk som andetsprog, og der arbejdes i mindre grupper med de børn, der har behov for mere målrettede sprogpædagogiske læringsrum i en mindre sammenhæng. Personalet har dialoger med forældrene om betydningen af at tale sit eget modersmål med børnene. Forældrerådsrepræsentanten fortæller, at de forældre der har andre sprog end dansk, generelt kan kommunikere på engelsk, og at der bruges tolke når der er forældremøde, for at sikre den nuancerede forståelse og kommunikation.

Med afsæt i observationsdata, giver ledelse og personale udtryk for, at det giver god mening at være undersøgende ift om alle børnene får lige del i de sproglige læringsrum på legepladsen. Eks. være observerende ift. om det er de samme børn der ofte søger hen i yderkanten af legepladsen og ofte vælger de aktiviteter personalet tilbyder fra - og derved i mindre grad får del i de længere samtaler og sproglige læringsrum på legepladsen. Om der er børn der gennemgående i højere grad kobler sig på de kropslige – men mindre sprogrige aktiviteter, og sjældnere er en del af eks. rolle lege. Med henblik på justeringer der tilgodeser et evt. mønster her.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales at justere delelementer i den sprogpædagogiske praksis med afsæt i nedenstående anbefalinger:

- I højere grad udvide med- og udfolde med nuancerede ord og begreber, afpasset alder og udvikling.
- Udvide brugen af åbne og undersøgende spørgsmål, der inviterer til længere svar og evt. samtænkning/fælles problemløsninger, afpasset alder og udvikling. Her med blik på, at også de sprogligt dygtigste kommer lidt på tæer ind i mellem.

Forældresamarbejde

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold praksis

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen?

Der arbejdes systematisk med forældresamarbejdet igennem fastlagte møder omkring børnenes udvikling og trivsel, eks. ifm indkøring og gennem samspilsmaterialet. Forældrene og personale har altid mulighed for at bede om en samtale, hvis der opstår behov for det.

Kommunikation omkring børnene, information om pædagogiske temaer mv. via Aula fungerer godt, og bruges/læses af den samlede forældregruppe.

Derudover tilbydes der forældremøder med relevante temaer, her er *Respekt for grænser* tilbagevendende tema hvert år. Der inviteres til forældre kaffe og arbejdsdage, og her opleves der gennemgående god opbakning og deltagelse af forældrene. Pædagogisk leder: *"Vi har godt fat i alle forældre, samarbejdet er præget af åbenhed."*

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældrerådsrepræsentanten indleder med at give udtryk for, at forældregruppen oplever et godt og trygt samarbejde, og fremhæver elementer: *"Der er en rigtig god indkøring, med dygtige personaler som man kan snakke med både før under og efter. 10-års mødet er virkelig godt struktureret, hvor vi bl.a. får gode handleforslag til, hvordan man som forældre kan forholde sig, når børn er i `trodsalderen`."*

Afdelingens arbejde med Læreplanstemaerne har været drøftet i forældrerådet, og forældrene bliver informeret om de temaer der bliver arbejdet med, så der er mulighed for at tale med børnene, om det de oplever, og understøtte hjemmefra.

I forældrerådsgruppen kommunikerer også via aula til hele forældregruppen. Eks. er det forældrerådet der kommunikerer og inviterer ift. traditionerne.

Forældrerådsrepræsentant, ledelse og personale oplever samstemmende en ressourcestærk engageret forældregruppe, der også interesserer sig for hinanden. Personalet laver velkommen skilte når der kommer nye familier til – så forældrene bliver opmærksomme og får hilst på barn og forældre.

På mødet drøftes, at den store opbakning fra forældregruppen, eks. til arbejdsdage, måske kan inddrages i den videre konkrete etablering af interessecentre ude og inde.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Tilsynet anbefaler at fastholde praksis omkring forældresamarbejdet, med fokus på at vedligeholde det gode samarbejde. Samt arbejde videre med ideen om at inddrage forældrene i det konkrete arbejde med børnenes fysiske læringsmiljøer, sammen med forældrerådet.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsætter i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.